

Podobný vzhled, rozdílné materiály

Linoleum

Jak název napovídá (linum – len, oleum – olej), jde o materiál vyrobený z přírodních surovin. Na počátku 20. století bylo linoleum velmi rozšířené, po 2. světové válce však díky bouřlivému nástupu PVC prodělalo dočasný úpadek. V 80. letech minulého století však návrháři začali stále více dbát na ekologické vlivy materiálů a linoleum se začalo postupně vracet jako vhodná alternativa. V současné době existují tři nejvýznamnější výrobci linolea: Forbo, DLW – Armstrong a Tarkett. Linoleum se vyrábí ze směsi lněného oleje, dřevité nebo korkové moučky, přírodní pryskyřice a vápence, podkladovou tkaninu tvoří juta. Jako přírodní materiál má tato podlahovina řadu charakteristických vlastností, které musíme brát v úvahu. Reaguje na vlhkost vzduchu, rozpouštědla a vodu v lepidlech. V závislosti na těchto podnětech má tendenci srážet se na délku a roztažovat do šířky.

Tento jev je zapotřebí brát v úvahu zvláště při řezání spár. Korkové linoleum podléhá rozměrovým změnám více než ostatní. Obsah dřevité složky dále způsobuje větší citlivost na alkálie, které mohou narušovat strukturu vlákniny a tím negativně ovlivnit životnost podlahy. Také ekologická barviva obsažená v linoleu mohou vlivem silné alkálie změnit barvu. Proto ve většině případů výrobci doporučují okamžitou ochranu polymerů hned po položení. Ochranné disperze přinášejí i další výhody. Zlepšují optické vlastnosti podlahy, chrání ji před opotřebením, neopomenutelné je také hygienické hledisko, neboť zabráňují množení bakteriálního znečištění v pórech linolea a v neposlední řadě usnadňují údržbu a šetří náklady na udržovací chemii, protože nepotřebujeme velké dávkování. Polymerová vrstva se musí čas od času obnovovat v závislosti na zatížení podlahy, moderní přípravky dokáží

prodloužit interval obnovy až na tři roky.

Ale vývoj jde stále dopředu a výrobci se snaží zjednodušit život s linoleem na maximum. V loňském roce se objevila na trhu novinka, linoleum se zvláštní povrchovou úpravou, u něhož odpadá napouštění podlahy ochranným filmem. Po celou dobu běžné životnosti materiálu nemusíme krytinu nijak speciálně upravovat, stačí běžná údržba jako v případě vinylových podlah s povrchem tvrzeným polyuretanem. Existuje dokonce také varianta plovoucího linolea, která usnadňuje práci již ve fázi pokládky. Linoleum je nalepené na HDF deskách opatřených zámkovým systémem.

Důvody, proč si podlahu z linolea pořídit:

1. ekologie – suroviny pro výrobu linolea jsou obnovitelné a neškodí životnímu prostředí
2. komfortní pocit z podlahy – hladký a teplý povrch
3. dlouhá životnost – samočinná regenerace drobného povrchového poškození
4. odolnost proti otlaku, oděru a popálení od cigarety – linoleum je probarveno v celé tloušťce
5. korková moučka přináší další výhody – zvýšenou pružnost, schopnost tlumení hluku, odolnost proti šíření požáru
6. homogenní struktura
7. stálobarevnost – pigmenty odolné proti UV záření nevyblednou
8. hygiena – podlahu beze spár.

Údržba

Na základě dlouholetých zkušeností výrobci doporučují suché čištění a mají pro to hned několik důvodů. Suchý systém čištění zabraňuje množení mikroorganismů, je méně pracný a levnější, používají se ekologické čisticí prostředky. Linoleum si déle zachovává hedvábný lesk a antistatické vlastnosti. Při denní údržbě se setře prach a vyčistí případné skvrny, jednou za čas (podle intenzity a způsobu zatížení podlahy) se podlahu vytře mopem nebo čisticím strojem a vyleští. Matná místa a skvrny se odstraní bodovým nástřikem sprejem. Při používání dezinfekcí musíme podlahu ošetřit polymerovou disperzí odolnou vůči těmto činnidlům.

Vhodnost použití

Linoleum je výhradně interiérová záležitost, můžeme je aplikovat v bytech i komerčních objektech. Nedoporučuje se na terasy, balkony a podobná místa vystavená povětrnostním vlivům, vzhledem k rozměrovým změnám není vhodné do vlhkých prostor, koupelen či umývárny.

Existují speciální druhy linolea, které jsou díky svým specifickým vlastnostem určeny pro tělocvičny a sportovní haly, prostory, kde se kladou nároky na vysokou elasticitu, tlumení nárazů (ochrana kloubů během sportovní činnosti), odolnost proti uklouznutí. Pro zdravotnická zařízení bylo vyvinuto linoleum

Foto Tarkett

Foto Gerflor

PVC

se zvýšenou elektrickou vodivostí. Korkové linoleum výborně zvukově izoluje, další snížení kročejového hluku, vítané zejména v panelácích, můžeme docílit položením korkové podkladní vrstvy.

V současné době můžeme vybírat z mnoha barev a odstínů, do krytiny lze vkládat nejrůznější intarzie, bordury nebo barevné rohy.

Synteticky vyrobená podlahová krytina, často nesprávně označovaná jako „lino“. Během druhé světové války byl velký nedostatek přírodních surovin, mj. také korku, který je zapotřebí k výrobě linolea. Proto bylo nutné přijít s novou alternativou, kterou se stal počátkem padesátých let syntetický materiál na bázi ropy, polyvinylchlorid – PVC. První PVC vyrobila společnost Dynamic Nobel na linkách od DLW, původně sloužících k výrobě linolea. Od té doby nastartovalo rychlý vzestup. Jednalo se o poddajný, hygienicky nezávadný materiál, s možností barvení a poměrně jednoduchou výrobní technologií, rychlejší a tudíž i levnější než je výroba linolea.

Současné PVC podlahoviny se však s těmi původními nedají srovnávat. Za půl století

prodělaly značný skok vpřed, takže v současné době najdeme na trhu širokou škálu druhů této krytiny, od cenově dostupných alternativ určených pro běžné použití v domácnostech, až po speciální krytiny například s protiskluznou úpravou.

PVC podlahoviny se dělí na homogenní a heterogenní. Homogenní PVC je vyrobené z jedné, většinou 2 mm silné vrstvy probarvené v celé tloušťce. Nabízí se několik variant designů, např. jednobarevný, mramorovaný nebo čipsový. Heterogenní PVC se skládá z nosné, vzhledové a transparentní nášlapné vrstvy. Kvalitnější krytiny mají nosnou vrstvu tvořenou z čistého nerecyklovaného PVC, v levnějších variantách určených pro menší zátěže může být výchozí granulát z recyklovaného PVC s přídavkem náhradních plnidel. Vzhledovou část tvoří fototapeta, nebo je tištěná. Díky tomu máme na výběr širokou škálu vzorů různých přírodních materiálů, jako je dřevo, kámen, dlažba, kovy, výrazných barevných designů, třpytivých vzorů, novinkou je např. povrch, který vede světlo, navržený německým architektem Teheraním. Dražší materiály jdou ještě dále a na povrchu jsou opatřeny autentickým gravírem.

Foto Nora

Také formáty se přibližují klasickým materiálům, seženeme např. PVC lamely jako alternativu k dřevěným parketám, čtverce nebo klasické pásy.

Tloušťka krytiny a kvalita nášlapné vrstvy rozhoduje o vhodnosti použití podlahoviny a její odolnosti proti oděru. Podle EN 685 rozdělujeme podlahoviny dle stupně zatížení na určené pro bytové prostory, třída 22 – 23, komerční (např. kanceláře), třída 31 – 34, a průmyslové objekty (dílny, sklady apod.), třída 41 – 43.

Údržba

U převážné většiny povrchů s výjimkou speciálních krytin pro zvláštní určení je nutné před uvedením do provozu podlahu důkladně vyčistit, zbavit zbytků lepidel a nanést ochranné vrstvy, které chrání krytinu proti vzniku provozního poškození, např. vrypům, nadměrnému znečišťování, a usnadňují údržbu, neboť se nečistoty nedostávají do pórů podlahoviny. Existují různé druhy PVC krytin, s různými povrchovými úpravami. PVC ošetřené ve výrobě polyuretanem PUR může cca o 50 – 70 % snížit poréznost krytiny. Ošetření se v takovém případě může provádět zhruba

až po dvou letech po pokládce, přesto se však doporučuje prvotní ošetření, které zabrání poškrábání a nevratným vrypům. Ještě dále se dostávají podlahoviny, u nichž se PUR vytvrzuje UV zářením. Zde můžeme hovořit o téměř bezúdržbové krytině, poréznost je snížena až o 95 %. Odborný dodavatel by měl vždy svého zákazníka informovat o údržbě a čištění nové podlahy a doporučit vhodné čisticí prostředky.

Důvody, proč si podlahu z PVC pořídit:

1. měkkost a elasticita v nášlapu, vysoký užitečný komfort
2. pohlcování zvukových vibrací
3. všeobecně snadná údržba
4. jednoduchá oprava případných poškození
5. odolnost materiálů proti mastnotě, celé řadě chemikálií a dezinfekčním prostředkům
6. hygieničnost, podlaha nemá spáry.

Podobně jako linoleum byl kaučuk tradiční podlahovou krytinou, kterou po válce dočasně vytěsnila krytina z PVC. Jeho historie sahá k indiánským kmenům v Jižní Americe, které dokázaly z tamních kauču-

Kaučuk

kovníků získávat kaučukové mléko, tzv. Cahu – chu, z čehož se později odvodil název kaučuk, používaný dodnes. Na počátku devatenáctého století byl vynalezen syntetický kaučuk, což bylo rozhodující pro výrobu a rozšíření tohoto materiálu do oblasti průmyslu. Princip spočívá v tom, že se kaučuk zahřívá při vysokých teplotách a do získané hmoty se přidává síra. V současné době přidávají výrobci do materiálu ještě další přísady, s jejichž pomocí mohou dosáhnout různých specifických vlastností finální krytiny. U kvalitních výrobků se jedná vždy o ekologicky čisté příměsi, bez obsahu PVC, změkčovadel nebo halogenů (např. chlóru). Složení krytiny zaručuje bezpečnost v případě požáru – jednak je podlaha odolná vůči hoření, jednak se z ní neuvolňují škodlivé látky.

Stejně jako u ostatních povlakových krytin, i u kaučuku může zákazník vybírat ze široké škály barev a designů. Nabízejí se jednobarevná řešení, mramorování, čipové efekty, či různá plastická provedení vhodná například do prostředí vyžadujícího protiskluzný povrch. Vysoká elasticita materiálu dovoluje realizátorům snadné řezání a vytváření různých tvarů, do kterých se vkládají intarzie. Neomezený počet výtvarných řešení umožňuje skutečně originální design celého interiéru. Kaučukové podlahy se dodávají také v antistatickém provedení.

Kaučuk vykazuje vysokou rozměrovou stálost, takže se spoje mezi jednotlivými díly obvykle nespárují. Pokud z nějakého důvodu, např. u podkladů, které nejsou odolné proti vlhkosti, v místech trvale čistěných mokrou cestou, pro speciální požadavky na hygienu nebo v laboratořích, je spárování vyžadováno, provádí se termicky, pomocí spojovacích pásků nebo dvousložkovým spárovacím tmelem Freudenberg, který se nanáší kartušovou pistolí do spáry mezi jednotlivými díly. Tento způsob je ideální pro čtverce a profily.

Vhodnost použití

V České republice se krytiny z kaučuku začaly uplatňovat zejména v nemocnicích, jeho využití ale může být daleko širší. Ve světě nachází uplatnění ve vysoce frekventovaných a zatěžovaných prostorách na letištích, v administrativních budovách, školách, školkách, obchodech, fitness centrech, průmyslových objektech, v doprav-

ních prostředcích, ale i v obytných prostorech. Kaučukové podlahy nelze použít do exteriéru nebo permanentně mokrých prostor, např. sprchových koutů.

Důvody, proč si podlahu z kaučuku pořídit:

1. vysoká odolnost vůči oděru a opotřebení, vůči chemikáliím, hořící cigaretě
2. dlouhá životnost
3. rozměrová stálost
4. snadná a hospodárná údržba
5. vysoký útlum kročejového hluku, bez dodatečných opatření až 20 dB
6. trvale elastické
– vysoký pochozí komfort
7. vysoce ohnivzdorné,
při požáru toxicky nezávadné.

Údržba

Díky speciální výrobní technologii některých kaučukových krytin dosahuje povrch podlahy minimální poréznosti, takže zabraňuje usazování nečistot a výrazně usnadňuje údržbu a šetří náklady na čisticí prostředky. Časem se tak vyrovnají poměrně vysoké náklady pořizovací. Nová krytina je z výroby opatřena ochrannou vrstvou, která zabraňuje klouzání při pokládce a ulehčuje manipulaci. Po položení je nutné tuto vrstvu důkladně odmyt, povrch vyčistit a ošetřit. Podlahu čistíme nejlépe suchou cestou. Podle potřeby ji vyčistíme vodou s přídatkem doporučeného čisticího.

Instalace podlah z povlakových krytin

Při realizaci podlah z povlakových krytin velmi záleží na kvalitě přípravy podkladu. Ani ty nejkvalitnější materiály nenapraví chyby špatně upraveného podkladu, ztratí požadované vlastnosti a v horším případě může být podlaha kompletně znehodnocena a následují nákladné opravy a reklamace. Všeobecně se přípravami podkladu a požadavky na kvalitu finálního nášlapu zabývají normy a vyhlášky. Vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj číslo 137/1998 mj. určuje požadavky na protiskluzové vlastnosti krytin nebo odolnost proti hoření. Kvalitu podkladů a finálních nášlapů řeší závazná ČSN 744505 Podlahy – Všeobecná ustanovení.

● va